

16 radców z wyboru wybierają zgromadzenia wyborcze w okręgach wyborczych (§ 55), 16 zaś społeczne organizacje rolnicze, powoływane do tego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 5.

Rada Izby jest organem uchwalającym i kontrolującym.

Do zakresu działania rady Izby należy:

a) wybór członków zarządu Izby oraz ich zastępców;

b) wybór członków komisji rewizyjnej i finansowo-budżetowej;

c) uchwalanie preliminarzy budżetowych;

d) uchwalanie wydatków nieprzewidzianych w budżecie oraz przewidzianych w niewystarczającej wysokości z równoczesnym wskazaniem źródeł pokrycia tych wydatków;

e) zatwierdzanie na podstawie wniosków komisji rewizyjnej rocznych zamknięć rachunkowych wraz z bilansem i przyjmowanie rocznych sprawozdań z działalności Izby;

f) ustalanie na rzecz Izby opłat, których wprowadzenie lub określenie wysokości, w jakiej mają być pobierane, uzależnione jest w myśl obowiązujących przepisów od decyzji izby rolniczej;

g) uchwalanie zaciągania pożyczek, nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości majątku Izby oraz przyjmowania na rzecz Izby darowizn i zapisów;

h) uchwalanie przejmowania od społecznych organizacji rolniczych całego majątku tych organizacji lub poszczególnych praw, zobowiązań, zakładów i urządzeń w celu właściwego ich użytkowania oraz przejmowania od osób fizycznych i prawnych, a w szczególności publiczno-prawnych, poszczególnych praw, zakładów i urządzeń;

i) wyrażanie zgody na przejście do dalszego prowadzenia pozostających pod zarządem Państwa zakładów oraz wszelkiego rodzaju urządzeń z zakresu objętego właściwością izb rolniczych;

j) powoływanie komisji i określanie ich zadań;

k) określanie największej ilości osób, które mogą być kooptowane przez poszczególne komisje;

l) zatwierdzanie uchwał komisji w sprawach niezleconych komisjom do samodzielnego załatwienia oraz tych uchwał komisji w sprawach zleconych komisjom do samodzielnego załatwienia, których wykonanie zostało wstrzymane przez prezesa Izby (§ 36 ustęp 3 i 4);

m) określanie wysokości diet dla prezesa, wiceprezesa i członków zarządu Izby za sprawowanie przez nich czynności urzędowych, jak również wysokości ulegających zwrotowi kosztów podróży lub innych wydatków, spowodowanych tymi czynnościami;

n) określanie dla radców wysokości diet za dni posiedzeń rady Izby i komisji oraz wysokości ulegających zwrotowi kosztów podróży, związanych z wzięciem przez nich udziału w tych posiedzeniach;

o) przyznawanie radcom prawa do zwrotu rzeczywiście poniesionych przez nich wydatków, spowodowanych wykonaniem specjalnych zleceń rady Izby;

p) uchwalanie wniosków w sprawie zmian statutu Izby;

r) uchwalanie wykluczenia z rady radcy w przypadkach, przewidzianych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych;

s) uchwalanie regulaminu obrad rady Izby i jej komisji;

t) ustalanie porządku obrad rady Izby.

§ 6.

Do ważności uchwał rady Izby w sprawach, wymienionych w § 5 pkt. a, c, e, f, g, h, potrzebna jest bezwzględna większość głosów, w sprawie zaś wymienionej w pkt. r — większość 2/3 przy obecności w obu przypadkach co najmniej połowy ogólnej ilości radców.

Uchwały rady Izby we wszystkich innych sprawach zapadają bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej 1/3 ogólnej ilości radców.

W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Uchwały rady Izby w sprawach, wymienionych w § 5 pkt. c, d, e, g, h, m, wymagają zatwierdzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, uchwały zaś w sprawie ustalenia opłat, przewidziane w pkt. f, wymagają zatwierdzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w tych przypadkach, gdy to wynika z przepisów o wprowadzeniu tych opłat.

Uchwały rady Izby w sprawach, wymienionych w § 5 pkt. n, o, wymagają zatwierdzenia Wojewody Poznańskiego.

Uchwały rady Izby, wymagające zatwierdzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, Izba składa Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych za pośrednictwem Wojewody Poznańskiego.

§ 7.

Rada Izby wybiera ze swego grona zarząd Izby w głosowaniu tajnym.

Wybory do zarządu Izby odbywać się będą na pierwszym posiedzeniu rady Izby, zwołanym przez ustępującego prezesa Izby, w przypadkach zaś rozwiązania rady Izby — przez komisarza, po przeprowadzeniu wyborów radców z okręgów wyborczych i społecznych organizacji rolniczych.

W razie ustąpienia członka zarządu Izby przed końcem okresu, na który został wybrany, rada Izby wybiera nowego członka zarządu na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

Równocześnie z wyborem członków zarządu rada Izby wybiera ze swego grona dla każdego z tych członków zastępcę.

§ 8.

Rada Izby winna zawsze powołać komisję rewizyjną i komisję finansowo - budżetową.

Poza powyższymi komisjami rada Izby może powoływać inne jeszcze komisje do pełnienia stałych lub przejściowych zadań.

Członkami komisji, wybieranymi przez radę, mogą być jedynie radcowie Izby. Członkami komisji rewizyjnej nie mogą być członkowie zarządu Izby.

§ 9.

Rada Izby nie może zlecać komisjom do samodzielnego załatwienia spraw, wymienionych w ust. 2 § 5.

W przypadkach przekazania komisji przez radę Izby wniosków, zgłoszonych na posiedzeniu rady Izby, wnioskodawca lub jeden z wnioskodawców, wybrany przez pozostałych, ma prawo referowania w komisji tych wniosków, oraz, o ile nie jest członkiem danej komisji, uczestniczenia w posiedzeniach komisji z głosem doradczym.

§ 10.

Radcowie winni być zawiadamiani o posiedzeniach rady Izby najpóźniej na dziesięć dni przed terminem posiedzenia drogą imiennych zawiadomień listami poleconymi z podaniem terminu i miejsca posiedzenia oraz porządku obrad rady Izby.

Jednocześnie termin i miejsce posiedzenia oraz porządek obrad rady Izby winny być podane do wiadomości Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Wojewody Poznańskiego.

Termin i miejsce posiedzenia oraz porządek obrad winny być podane również do wiadomości publicznej drogą wywieszenia obwieszczeń w lokalu Izby.

Preliminarz budżetowy oraz wnioski komisji finansowo - budżetowej odnośnie tego preli-

133.

ZARZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 31 marca 1938 r.

o zmianie statutu Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Na podstawie art. 4 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 2, poz. 16) postanawiam, co następuje:

§ 1.

Zmianiam statut Wielkopolskiej Izby Rolniczej (Monitor Polski Nr 103, poz. 124 z 1933 r.), nadając mu brzmienie, podane w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Za Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych:
(—) Jaroszyński,
Podsekretarz Stanu.

S T A T U T WIELKOPOLSKIEJ IZBY ROLNICZEJ

C z ę ś ć I.

ORGANIZACJA IZBY.

Postanowienia wstępne.

§ 1.

Izba Rolnicza z siedzibą w Poznaniu nosi nazwę: „Wielkopolska Izba Rolnicza”.

§ 2.

Określenie działalności „Wielkopolskiej Izby Rolniczej” jest obszar województwa poznańskiego.

§ 3.

Organami „Wielkopolskiej Izby Rolniczej” są: rada Izby, zarząd Izby i prezes Izby.

RADA IZBY.

§ 4.

Rada Izby składa się z 32 radców z wyboru oraz z radców z nominacji Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

narza, jak również zamknięcia rachunkowe i wniośki komisji rewizyjnej odnośnie tych zamknięć winny być przesyłane Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych, Wojewodzie Poznańskiemu i wszystkim radcom najpóźniej na dziesięć dni przed terminem posiedzenia rady Izby, na którym sprawy te mają być rozpatrywane.

§ 11.

Rada Izby zbiera się co najmniej raz do roku na sesję zwyczajną celem uchwalenia budżetu na następny rok budżetowy, przy czym budżet winien być uchwalony na dwa miesiące przed rozpoczęciem następnego roku budżetowego. Najpóźniej na tej samej sesji winny być przedstawione do zatwierdzenia zamknięcia rachunkowe za ubiegły rok budżetowy wraz z bilansem oraz do przyjęcia roczne sprawozdanie z działalności Izby za ten rok.

Posiedzenia rady Izby zwołuje i przewodniczy na nich prezes Izby.

Na żądanie zarządu Izby albo co najmniej jednej czwartej ogólnej ilości radców, zgłoszone z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad rady Izby, a także na żądanie Wojewody Poznańskiego — prezes Izby obowiązany jest zwołać radę Izby na sesję nadzwyczajną tak, aby rada Izby zebrała się nie później, niż przed upływem czterech tygodni od dnia otrzymania żądania.

§ 12.

Posiedzenia rady Izby są jawne.

Na żądanie przedstawiciela Rządu będzie zarządzała tajemnicę posiedzenia rady Izby. Tajność posiedzenia może być również uchwalona przez radę Izby większością dwóch-trzecich głosów na wniosek prezesa Izby lub jednej-czwartej radców obecnych na posiedzeniu.

Obrady nad budżetem, rocznymi zamknięciami rachunkowymi i bilansem Izby winny odbywać się zawsze na posiedzeniu jawnym.

Przewodniczący ma prawo usunąć z sali posiedzeń rady Izby każdą osobę z publiczności, zakłócającą porządek, lub nawet w razie potrzeby zarządzić całkowite opuszczenie sali przez publiczność.

§ 13.

Z każdego posiedzenia rady Izby należy spisać protokół.

Do protokołu należy wpisać przynajmniej:

- datę i miejsce posiedzenia rady Izby;
  - listę imienną obecnych na posiedzeniu radców oraz radców nieobecnych z zaznaczeniem, czy usprawiedliwili swą nieobecność;
  - porządek obrad rady Izby;
  - treść powziętych przez radę Izby uchwał.
- Przy uchwałach w sprawach, wymienionych w § 5 pkt a, c, e, f, g, h, r, należy nadto podać ilość oddanych za tymi uchwałami głosów.

Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia i dwóch członków zarządu Izby.

Odpisy protokołów posiedzeń rady Izby winny być przesyłane Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Wojewodzie Poznańskiemu.

§ 14.

Radcowie obowiązani są uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach rady Izby oraz wykonywać powierzone im zadania.

Radca, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 z kolei posiedzenia rady Izby, może być z rady Izby wykluczony.

§ 15.

Radcom służy prawo do diet za dni posiedzeń rady Izby i komisji oraz do zwrotu kosztów podróży, związanych z wzięciem przez nich udziału w tych posiedzeniach, w wysokości, określonej przez radę Izby i zatwierdzonej przez Wojewodę Poznańskiego.

KOMISJE.

Postanowienia ogólne.

§ 16.

Prezes Izby niezwłocznie po powołaniu przez radę Izby komisji zaprasza jej członków na pierwsze posiedzenie, na którym komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę.

Komisje z wyjątkiem komisji rewizyjnej mogą uzupełniać swój skład przez kooptację osób, niebędących członkami rady Izby, w ilości określonej przez radę Izby.

§ 17.

Przewodniczący komisji, a w przypadku niemożności pełnienia przez niego obowiązków jego zastępca, zwołuje posiedzenia komisji i przewodniczy na nich.

Członkowie komisji, prezes Izby, dyrektor biura Izby oraz radcowie, uprawnieni do uczestniczenia w posiedzeniach komisji (§ 9 ust. 2), winni być zawiadamiani o posiedzeniach komisji najpóźniej na siedem dni przed terminem posiedzenia drogą imiennych zawiadomień listami poleconymi z podaniem terminu i miejsca posiedzenia oraz porządku obrad komisji.

§ 18.

Uchwały komisji zapadają bezwzględna większością głosów przy obecności przewodniczącego komisji lub jego zastępcy oraz co najmniej połowy ogólnej ilości członków komisji. W razie równości głosów, rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

Z każdego posiedzenia komisji należy sporządzić protokół, którego odpis niezwłocznie po sporządzeniu go winien być przesłany zarządowi Izby.

Do protokołów posiedzeń komisji mają analogiczne zastosowanie przepisy § 13 ust. 2.

Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia.

§ 19.

Rada Izby może odwołać członka komisji, będącego członkiem rady Izby.

Komisje w składzie członków rady Izby mogą w każdym czasie zrzec się współpracy kooptowanych członków komisji.

§ 20.

Przewodniczący komisji mogą za zgodą prezesa Izby powoływać rzeczoznawców. Przewodniczący komisji rewizyjnej, niezależnie od zgody prezesa Izby, obowiązany jest powoływać rzeczoznawców rachunkowych przy rozpatrywaniu przez komisję rocznych zamknięć rachunkowych i bilansu Izby. Rzeczoznawcy rachunkowi, powoływani przez komisję rewizyjną, nie mogą być członkami zarządu Izby lub pracownikami Izby.

§ 21.

Przewodniczący komisji lub wyznaczony przez niego członek komisji, będący członkiem rady, ma prawo brania udziału w posiedzeniach zarządu Izby z głosem doradczym w sprawach, dotyczących zakresu działania danej komisji lub powziętych przez nią uchwał a rozpatrywanych przez zarząd Izby.

Przewodniczący komisji winni być zawiadamiani o posiedzeniach zarządu z podaniem porządku obrad.

§ 22.

Przewodniczący komisji lub w znaczeni przez nich członkowie komisji, będący członkami rady Izby, referują radzie Izby sprawy, powierzone komisjom przez radę.

§ 23.

Prezes Izby i dyrektor biura Izby mają prawo być obecni na posiedzeniach komisji. Prezes Izby ma prawo zabierać głos poza koleją mówców. Przepisy te nie dotyczą komisji rewizyjnej, której przewodniczący ma prawo zapraszać na posiedzenia komisji prezesa Izby i dyrektora biura Izby w celu otrzymania od nich wyjaśnień, bądź też prosić ich o złożenie wyjaśnień na piśmie.

§ 24.

Komisje z wyjątkiem komisji rewizyjnej obowiązane są wydawać opinie na żądanie zarządu lub prezesa Izby.

§ 25.

Członkowie komisji zobowiązani są brać udział w pracach komisji, a w szczególności obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach komisji.

Komisja rewizyjna.

§ 26.

Komisja rewizyjna składa się z pięciu członków.

Komisja rewizyjna przeprowadza kontrole ksiąg, kasowości, gospodarki finansowej Izby oraz składa radzie Izby wnioski w sprawie rocznych zamknięć rachunkowych i bilansu Izby.

Komisja rewizyjna zbiera się co najmniej raz do roku nie później, niż w sześć miesięcy po zakończeniu poprzedniego roku budżetowego, przy czym czynności swe winna zakończyć najpóźniej na trzydzieści dni przed terminem zwyczajnej sesji rady Izby.

Wszystkie wnioski komisja rewizyjna składa radzie Izby, przy czym wnioski w sprawie rocznych zamknięć rachunkowych i bilansu winna przelać

również niezwłocznie po ich sporządzeniu do wiadomości komisji finansowo-budżetowej.

Komisja finansowo-budżetowa.

§ 27.

Komisja finansowo-budżetowa rozpatruje preliminarz budżetowy, przedstawiany radzie Izby przez zarząd Izby, oraz składa radzie Izby wnioski odnośnie tego preliminarza, przy czym czynności te winna zakończyć najpóźniej na piętnaście dni przed terminem zwyczajnej sesji rady Izby.

Inne komisje.

§ 28.

Uchwały komisji w sprawach niezleconych komisjom do samodzielnego załatwienia wymagają zatwierdzenia rady Izby.

Uchwały komisji w sprawach zleconych komisjom do samodzielnego załatwienia ulegają wykonaniu przez zarząd Izby, o ile prezes Izby nie wstrzyma ich wykonania.

ZARZĄD IZBY.

§ 29.

Zarząd Izby składa się z 9 członków, wybieranych przez radę Izby na trzy lata. Każdy członek zarządu ma zastępcę, wybranego przez radę Izby na ten sam okres czasu.

Zarząd Izby na pierwszym posiedzeniu, zwołanym przez ustępującego prezesa Izby, w przypadkach zaś rozwiązania rady Izby — przez komisarza, nie później, niż w siedem dni po wyborach członków zarządu Izby, wybiera ze swego grona prezesa i wiceprezesa Izby na czas piąstowania mandatu członka zarządu w głosowaniu tajnym, ilością głosów, stanowiących bezwzględną większość wszystkich członków zarządu Izby.

W razie ustąpienia prezesa lub wiceprezesa Izby przed końcem okresu, na który zostali wybrani, zarząd wybiera nowego prezesa lub wiceprezesa na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

Ustępujący zarząd Izby sprawuje swe czynności do chwili utworzenia nowego zarządu. Przepis ten nie ma zastosowania w przypadkach rozwiązania rady Izby.

Zastępca wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki członka zarządu, którego zastępuje, w przypadkach niemożności pełnienia przez członka swoich obowiązków. Zastępcy członków zarządu, wybranych na prezesa i wiceprezesa Izby, zastępując tych członków zarządu, nie wstępują w prawa i obowiązki prezesa i wiceprezesa Izby.

§ 30.

Zarząd Izby jest organem wykonawczym.

Do zakresu działania zarządu Izby należy:

- wyбір prezesa i wiceprezesa Izby;
- wykonanie uchwał rady Izby i komisji (§ 28 ust. 2);
- zarządzanie majątkiem Izby;
- przedstawianie radzie Izby wniosków o wprowadzenie na rzecz Izby opłat, których wprowadzenie lub określenie wysokości, w jakiej mają być pobierane, uzależnione jest w myśl obowiązujących przepisów od decyzji Izby rolniczej;
- oskądzenie gospodarki finansowej Izby;
- oskądzenie wydatków, nieprzewidzianych w budżecie lub przewidzianych w niewystarczającej wysokości, w sposób i przypadkach, określonych w obowiązujących przepisach o izbach rolniczych;
- ustanawianie opłat i ich wysokości za świadczenia i usługi, oddawane przez Izbę;
- układanie i przedstawianie radzie Izby oraz komisji finansowo-budżetowej preliminarza dochodów i wydatków Izby, spodziewanych w następnym roku budżetowym;
- przedstawianie radzie Izby oraz komisji rewizyjnej rocznych zamknięć rachunkowych wraz z bilansem;
- przedstawianie radzie Izby rocznych sprawozdań z działalności Izby oraz z działalności zarządu Izby;
- uchwalanie tworzenia przez Izbę rolniczych zakładów specjalnych;
- sprawowanie ogólnego kierownictwa zakładami i urządzeniami Izby oraz kontroli nad działalnością tych zakładów i urządzeń;
- ustalenie statutu organizacyjnego biura Izby;
- układanie porządku obrad rady Izby;
- uchwalanie planu pracy Izby w zakresie wszystkich zadań Izby;
- decydowanie w sprawie powoływania i zwalniania dyrektora oraz stałych pracowników biura Izby;

r) określanie dla niebędących radcami członków komisji wysokości diet za dni posiedzeń komisji oraz wysokości ulegających zwrotowi kosztów podróży, związanych z wzięciem przez nich udziału w tych posiedzeniach;

s) uchwalanie regulaminu obrad zarządu Izby;

t) opiniowanie na żądanie właściwych władz projektów aktów prawodawczych;

u) delegowanie przedstawicieli Izby do organów doradczych przy władzach państwowych i samorządowych oraz do innych organów kolegialnych.

Poza powyższymi sprawami zarząd Izby decyduje we wszystkich innych sprawach, nienależących do zakresu działania rady i prezesa Izby oraz niezastrzeżonych przez radę do jej właściwości.

Zarząd Izby może zwracać się do komisji, z wyjątkiem komisji rewizyjnej, o zaopiniowanie pewnych spraw oraz powoływać rzeczoznawców celem uzyskania opinii, których wydanie wymaga specjalnych wiadomości.

Sprawy, wymienione w pkt. b, c, e, l, t, u, zarząd Izby może przekazać w całości lub w określonym przez siebie zakresie do załatwiania prezesowi Izby.

Zarząd Izby obowiązany jest przesyłać preliniarz budżetowy do komisji finansowo-budżetowej najpóźniej na sześć tygodni, a roczne zamknięcia rachunkowe i bilans do komisji rewizyjnej najpóźniej na osiem tygodni przed terminem zwyczajnego posiedzenia rady Izby. Uchwalony przez radę Izby budżet zarząd Izby obowiązany jest przesyłać Wojewodzie Poznańskiemu w ciągu siedmiu dni od jego uchwalenia.

Zarząd Izby obowiązany jest przysłać Wojewodzie Poznańskiemu odpisy protokołów posiedzeń komisji w ciągu siedmiu dni od dnia ich otrzymania.

§ 31.

Do ważności uchwał zarządu Izby z wyjątkiem wyboru prezesa i wiceprezesa Izby potrzebna jest bezwzględna większość głosów przy obecności co najmniej 5 członków zarządu, w tej liczbie prezesa lub wiceprezesa.

W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego.

Uchwały zarządu Izby w sprawach wymienionych w § 30 pkt a, c, k, m, o, wymagają zatwierdzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, w sprawach zaś wymienionych w pkt r wymagają zatwierdzenia Wojewody Poznańskiego.

Uchwały zarządu, wymagające zatwierdzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Izba składa Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych za pośrednictwem Wojewody Poznańskiego.

Z każdego posiedzenia zarządu Izby należy spisać protokół.

Do protokołu należy wpisać przynajmniej:

a) datę i miejsce posiedzenia zarządu Izby;

b) listę imienną obecnych na posiedzeniu członków zarządu Izby oraz członków nieobecnych z zaznaczeniem, czy usprawiedliwili swą nieobecność;

c) porządek obrad zarządu Izby,

d) treść powziętych przez zarząd Izby uchwał. Protokół podpisuje przewodniczący posiedzenia i jeden członek zarządu.

Odpisy protokołów posiedzeń zarządu Izby winny być przysyłane Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Wojewodzie Poznańskiemu.

§ 32.

Członkowie zarządu Izby winni być zawiadomiani o posiedzeniach zarządu Izby najpóźniej na pięć dni przed terminem posiedzenia drogą imiennych zawiadomień listami poleconymi z podaniem terminu i miejsca posiedzenia oraz porządku obrad.

Jednocześnie termin i miejsce posiedzenia oraz porządek obrad winny być podane do wiadomości Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Wojewody Poznańskiego.

§ 33.

Zarząd Izby zbiera się co najmniej raz na dwa miesiące.

Posiedzenia zarządu Izby zwołuje i przewodniczy na nich prezes Izby.

Na żądanie co najmniej 5 członków zarządu Izby, zgłoszone z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad, oraz na żądanie Wojewody Poznańskiego prezes Izby obowiązany jest zwołać posiedzenie zarządu Izby tak, aby zarząd zebrał się nie później, niż przed upływem dwóch tygodni od dnia otrzymania żądania.

§ 34.

Członkowie zarządu Izby obowiązani są uczestniczyć we wszystkich posiedzeniach zarządu Izby oraz wykonywać ciążące na nich obowiązki.

Członek zarządu Izby w razie niemożności przybycia na posiedzenie zarządu obowiązany jest zawiadomić o tym prezesa Izby i swego zastępcę.

§ 35.

Członkom zarządu Izby przysługuje prawo do diet za sprawowanie przez nich czynności urzędowych, jak również do zwrotu kosztów podróży i innych wydatków, spowodowanych tymi czynnościami, w wysokości, określonej przez radę Izby i zatwierdzonej przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

PREZES IZBY.

§ 36.

Prezes Izby wybierany jest przez zarząd Izby na czas piastowania mandatu członka zarządu.

Do zakresu działania prezesa Izby należy:

a) reprezentowanie Izby na zewnątrz;

b) zwoływanie posiedzeń rady i zarządu Izby;

c) przewodniczenie na posiedzeniach rady i zarządu Izby;

d) czuwanie nad wykonaniem uchwał rady i zarządu Izby;

e) zawiadamianie Wojewody Poznańskiego o zdekompilowaniu rady Izby;

f) zawieszanie rady w prawach członka rady Izby z powodu wdrożenia przeciwko niemu postępowania karno-sądowego wskutek popełnienia przestępstwa z czynów, określonych w art. 18 pkt. c rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o izbach rolniczych;

g) powoływanie i zwalnianie dyrektora biura Izby — na podstawie uchwały zarządu Izby z uprzednią zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, stałych pracowników — na wniosek dyrektora biura Izby, uchwalony przez zarząd Izby, oraz pracowników czasowych — na wniosek dyrektora biura Izby;

h) sprawowanie nadzoru nad działalnością biura i zakładów Izby;

i) podpisywanie wraz z jednym co najmniej członkiem zarządu Izby wszelkich dokumentów, ustanawiających dla Izby zobowiązania prawno-majątkowe;

j) składanie Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych sprawozdań o stanie rolnictwa w okręgu Izby;

k) występowanie do rady Izby o wykluczenie z rady rady, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 z kolei posiedzenia rady Izby;

l) wyznaczanie rzeczoznawców na żądanie władz lub osób zainteresowanych;

m) aprobowanie i podpisywanie wszelkich aktów, które przez zastrzeże do swej kompetencji;

n) załatwianie spraw przekazanych prezesowi przez zarząd Izby;

o) załatwianie spraw wymienionych w § 30 pkt. t. u., również w razie nieprzekazania ich prezesowi Izby w przypadkach, gdy załatwienia tych spraw nie da się odroczyć do czasu zebrania się zarządu Izby.

Prezesowi Izby służy prawo wstrzymywania wykonania uchwał komisji w sprawach zleczonych tym komisjom do samodzielnego załatwienia (§ 28 ust. 2) w przypadkach sprzeczności ich z prawem, statutem Izby, uchwalonym przez zarząd Izby planem pracy, budżetem lub interesem Izby.

W razie skorzystania z powyższego uprawnienia prezes Izby obowiązany jest zapewnione uchwały przedstawić radzie Izby na najbliższym jej posiedzeniu.

Prezes Izby może zwracać się do komisji z wyjątkiem komisji rewizyjnej o zaopiniowanie pewnych spraw oraz powoływać rzeczoznawców celem uzyskania opinii, których wydanie wymaga specjalnych wiadomości.

§ 37.

Bez zgody prezesa Izby zarząd, komisje ani też radcowie Izby nie mają prawa występować w imieniu Izby na zewnątrz lub udzielać poleceń pracownikom Izby.

§ 38.

Prezesowi Izby służy prawo do diet za sprawowanie czynności urzędowych, jak również do zwrotu kosztów podróży i innych wydatków spowodowanych tymi czynnościami w wysokości, określonej przez radę Izby i zatwierdzonej przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 39.

W razie, jeżeli prezes Izby z jakichkolwiek powodów nie może pełnić swoich obowiązków, we wszystkich czynnościach prezesa zastępuje go wiceprezes Izby, któremu w tych przypadkach służy prawo do diet i do zwrotu kosztów podróży

lub innych wydatków spowodowanych jego czynnościami w wysokości pobieranej przez prezesa Izby.

Ustępujący prezes i wiceprezes Izby sprawują swoje czynności do czasu zatwierdzenia wyboru nowego prezesa i wiceprezesa. Przepis ten nie ma zastosowania w przypadkach rozwiązania Rady Izby.

RZECZOZNAWCY.

§ 40.

Rzeczoznawcom, powoływanym przez zarząd Izby lub komisje, nie przysługuje prawo głosowania i żądania wypisywania swoich uwag do protokołu.

Koszty rzeczoznawców, powoływanych przez zarząd Izby, prezesa Izby lub komisje, obciążają Izbę.

BIURO IZBY.

§ 41.

Biuro Izby załatwia czynności biurowe i wykonawcze, związane z działalnością Izby.

Na czele biura Izby stoi dyrektor.

Dyrektor biura Izby podlega bezpośrednio prezesowi Izby, przed którym za działalność biura jest odpowiedzialny. Dyrektor uczestniczy w posiedzeniach rady i zarządu Izby, referuje na nich sprawy, wypowiada opinie lub udziela potrzebnych wyjaśnień.

GOSPODARKA FINANSOWA IZBY.

§ 42.

Rok budżetowy Izby zaczyna się i kończy równocześnie z rokiem budżetowym państwa.

Gospodarka finansowa Izby powinna obracać się ściśle w granicach ustalonych w budżecie Izby.

§ 43.

Jeżeli w ciągu roku budżetowego zajdzie potrzeba wydatku, nieprzewidzianego w budżecie lub przewidzianego w niewystarczającej wysokości, wówczas uskuteczenie takiego wydatku wymaga specjalnej uchwały rady Izby, która jednocześnie powinna wskazać źródło jego pokrycia.

W przypadkach, w których uskutecznienia takiego wydatku nie da się odroczyć do czasu powzięcia przez radę Izby odpowiedniej uchwały bez szkody dla Izby, lub gdy wynika on z ustawowego obowiązku Izby, zarząd Izby może za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydatek ten uskuteczyć, obowiązany jest wszakże podać do wiadomości radzie Izby na najbliższym jej posiedzeniu w celu uzyskania uchwały rady Izby, dotyczącej pokrycia tego wydatku.

Cz ę ść II.

ORDYNACJA WYBORCZA.

Prawo wybieralności.

§ 44.

Do rady Izby mogą być wybrane osoby bez różnicy płci, które przy braku przeszkód, przewidzianych w § 45, czynią zadość następującym warunkom:

a) ukończyły lat 30,

b) są właścicielami, dzierżawcami (użytkownikami) lub kierownikami położonych w okręgu Izby gospodarstw rolnych, bądź też pracują w okręgu Izby w dziedzinie rolnictwa i posiadają wykształcenie wyższe lub wykształcenie rolnicze co najmniej średnie.

Radcowie z wyboru społecznych organizacji rolniczych winni nadto być członkami organizacji rolniczych dokonyujących wyboru.

Przez gospodarstwo rolne należy rozumieć: na obszarze powiatu kaliskiego, kolskiego, konińskiego i trzebieżskiego warsztaty wytwórczości rolnej, będące dla ich właścicieli, dzierżawców (użytkowników) lub kierowników przedmiotem ich pracy zawodowej, na pozostałym zaś obszarze województwa poznańskiego — warsztaty wytwórczości rolnej, których czysty dochód gruntowy jest wymieniony w katastrze w kwocie co najmniej 25, o ile zaś chodzi o warsztaty wytwórczości wyłącznej leśnej — w kwocie co najmniej 50 talarów.

§ 45.

Radcami Izby nie mogą być:

a) osoby nieposiadające obywatelstwa polskiego;

b) osoby pozbawione całkowicie lub częściowo własności, tudzież upadli dłużnicy w cza-

sie trwania stanu bezwłasności lub upadłości;

c) osoby skazane prawomocnym wyrokiem sądowym za czyny, pociągające za sobą utratę prawa wybierania do Sejmu, tudzież skazane na kary, z którymi łączy się utrata tego prawa, w czasie trwania utraty prawa wybierania do Sejmu;

d) czynni pracownicy Izby.

Wybory radców z okręgów wyborczych.

§ 46.

Prawo wybierania radców z okręgów wyborczych posiadają osoby, które czynią zadość następującym warunkom:

a) są członkami organów uchwalających powiatowych związków samorządowych lub gmin miejskich miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, objętych danym okręgiem wyborczym (rad powiatowych lub rad miejskich),

b) są właścicielami, dzierżawcami (użytkownikami) lub kierownikami położonych w okręgu Izby gospodarstw rolnych, będących dla nich przedmiotem ich pracy zawodowej,

bądź też

pracują w okręgu Izby, w dziedzinie rolnictwa i posiadają wykształcenie wyższe lub wykształcenie rolnicze co najmniej średnie.

§ 47.

Dla przeprowadzenia wyborów radców z okręgów wyborczych okrąg Izby dzieli się na 8 okręgów wyborczych.

Okręgi wyborcze oraz ilość radców z poszczególnych okręgów wyborczych są następujące:

Okręg wyborczy	Obszar powiatowych związków samorządowych i gmin miejskich wydzielonych z powiatowych związków samorządowych objętych okręgiem wyborczym.	Ilość radców
I	ostrowski, kępiński, krotoszyński i rawicki	2
II	leszczyński, gostyński, śremski i jarociński	2
III	poznański, Poznań, kościański i średzki	2
IV	gnieźnieński, Gniezno, wrzesiński, żniński i mogileński	2
V	wągrowiecki, obornicki i chodzieski	2
VI	koninowski, kolski	2
VII	nowotomyski, szamotulski, międzychodzki, czarnkowski i wolsztyński	2
VIII	kaliski, Kalisz, turecki	2

§ 48.

Wybory radców z okręgów wyborczych zarządza Wojewoda Poznański.

Zarządzenie o wyborach radców z okręgów wyborczych będzie zawierało: podział okręgu Izby na okręgi wyborcze, ilość radców, wybieranych z każdego okręgu, wymienienie starostów, przeprowadzających wybory w poszczególnych okręgach wyborczych, miejsca, w których odbędą się zgromadzenia wyborcze, oraz dni dokonania poszczególnych czynności wyborczych, stosownie do postanowień niniejszego statutu.

Zarządzenie to będzie ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim oraz podane do publicznej wiadomości przez obwieszczenia w biurach wszystkich objętych okręgiem Izby wydziałów powiatowych i zarządów miejskich miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych.

Koszty przeprowadzenia wyborów w zgromadzeniach wyborczych obciążają Izbę.

§ 49.

Niezwłocznie po zarządzeniu przez Wojewodę wyborów radców z okręgów wyborczych starostowie przeprowadzają wybory sporządzają spisy osób uprawnionych do głosowania w poszczególnych okręgach wyborczych. Spisy te będą zawierały: 1) nazwisko i imię wyborcy, 2) wymienienie rady powiatowej lub rady miejskiej miasta, włączonego do danego okręgu wyborczego, którego członkiem jest wyborca, 3) wymienienie powiatu i gminy, właściwych dla gospodarstwa rolnego, którego właścicielem, dzierżawcą (użytkownikiem) lub kierownikiem jest wyborca, ewentualnie zaś i wsi, w których gospodarstwo to się znajduje, bądź też nazwy tego gospodarstwa.

Dla osób uprawnionych do wybierania z tytułu ich pracy w dziedzinie rolnictwa zamiast danych, wskazanych w poprzednim ustępie pkt 3, należy wymienić: 3) wykształcenie wyborcy, a nadto 4) rodzaj pracy wyborcy w dziedzinie rolnictwa w okręgu Izby.

Osoby zamieszczone w spisie wyborców zostają o tym zawiadomione przez starostę, przeprowadzającego wybory w danym okręgu wyborczym.

Ułożenie spisu wyborców oraz zawiadomienie wyborców o umieszczeniu ich w spisie winno nastąpić nie później, niż przed upływem trzech dni od dnia zarządzenia wyborów.

§ 50.

Spis wyborców — niezwłocznie po sporządzeniu go — starosta, przeprowadzający wybory w danym okręgu wyborczym, przesyła do wydziałów powiatowych, oraz zarządów miejskich miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych, objętych danym okręgiem wyborczym.

Spis ten, począwszy od czwartego dnia od dnia zarządzenia wyborów, winien być w biurach tych wydziałów i zarządów miejskich udostępniony do publicznego przejrzania na przeciąg dni trzech.

§ 51.

Każdy członek organu uchwalającego powiatowego związku samorządowego lub gminy miejskiej miasta wydzielonego z powiatowego związku samorządowego, włączonego do danego okręgu wyborczego, może w czasie przeznaczonym dla przejrzania spisu wyborców wnieść do starosty, przeprowadzającego wybory w danym okręgu wyborczym, należycie udowodnioną reklamację przeciw pominięciu go w spisie wyborców, a także popartą dowodami reklamację przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby.

O wniesieniu reklamacji przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby starosta, przeprowadzający wybory, obowiązany jest zawiadomić tę osobę przed upływem trzech dni od dnia wniesienia reklamacji z zaznaczeniem, że w ciągu trzech dni od daty doręczenia tego zawiadomienia osobie tej służy prawo złożenia dowodów, uzasadniających zamieszczenie jej w spisie wyborców.

§ 52.

Reklamację przeciw pominięciu w spisie wyborców osoby zgłaszającej tę reklamację starosta przeprowadzający wybory rozpatruje niezwłocznie po jej otrzymaniu i w razie uwzględnienia reklamacji uzupełnia odpowiednio spis wyborców.

Reklamację przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby starosta, przeprowadzający wybory rozstrzyga niezwłocznie po nadesłaniu przez tę osobę dowodów, uzasadniających zamieszczenie jej w spisie wyborców, lub po upływie terminu, przewidzianego w statucie Izby do złożenia tych dowodów. O treści wydanej decyzji starosta, przeprowadzający wybory, powiadamia osoby zainteresowane.

O odbytych przeglądzie spisu wyborców starosta, przeprowadzający wybory, sporządza protokół, który winien zawierać treść wniesionych reklamacji, oraz treść wydanych przez niego decyzji.

§ 53.

Nieuwzględnione reklamacje przeciw pominięciu kogokolwiek w spisie wyborców, jak również wszystkie reklamacje przeciw zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby wraz z treścią wydanych decyzji, z wszystkimi posiadanymi w sprawach tych reklamacji dowodami oraz protokołem o odbytych przeglądzie spisu wyborców, starosta, przeprowadzający wybory przesyła Wojewodzie Poznańskiemu nie później, niż przed upływem szesnastego dnia od dnia zarządzenia wyborów.

§ 54.

Wojewoda Poznański rozstrzyga reklamacje ostatecznie i zawiadamia właściwych starostów przeprowadzających wybory o swych decyzjach nie później, niż przed upływem dwudziestego dnia od dnia zarządzenia wyborów.

Starostowie przeprowadzający wybory niezwłocznie po otrzymaniu decyzji Wojewody ustalają — stosownie do treści tych decyzji — spisy wyborców, a treść decyzji Wojewody podają do wiadomości osób zainteresowanych.

§ 55.

Osoby, zamieszczone w ustalonym spisie wyborców, tworzą zgromadzenie wyborcze danego okręgu wyborczego.

Zgromadzenia wyborcze winny się zebrać dla dokonania wyborów radców najpóźniej w dniu sześćdziesiątym od dnia zarządzenia wyborów.

O dniu, godzinie i miejscu wyborów starosta przeprowadzający wybory zawiadamia wszystkich wyborców nie później, niż na pięć dni przed terminem zgromadzenia wyborczego.

§ 56.

Na zgromadzeniu wyborczym przewodniczący starosta, przeprowadzający wybory w danym okręgu wyborczym.

Do ważności wyborów potrzebna jest obecność co najmniej połowy ilości osób, uprawnionych do głosowania.

Przewodniczący zgromadzenia wyborczego otwiera zgromadzenie i po stwierdzeniu prawomocności zgromadzenia wyborczego informuje obecnych o treści przepisów, dotyczących wyborów radców, powołuje z grona obecnych dwóch asesorów do pomocy w przeprowadzeniu głosowania i obliczeniu głosów, oraz wzywa wyborców do zgłaszania kandydatów na radców.

§ 57.

Do zgłaszania kandydatów uprawniony jest każdy członek zgromadzenia wyborczego.

Zgłoszenie kandydatury osoby biorącej udział w zgromadzeniu wyborczym wymaga wyrażenia przez nią zgody.

Przy zgłoszeniu kandydatury osoby nienależącej do zgromadzenia wyborczego, bądź też nieobecnej na zgromadzeniu, należy złożyć przewodniczącemu pisemną zgodę kandydata na zgłoszenie jego kandydatury.

Przy zgłoszeniu kandydatury osoby nienależącej do zgromadzenia wyborczego zgłaszający kandydatę winien nadto w razie potrzeby udowodnić posiadanie przez zgłoszonego kandydata prawa wybieralności.

Głosować można tylko na kandydatów zgłoszonych przed rozpoczęciem głosowania.

§ 58.

Jeżeli zgłoszono tylko dwóch kandydatów, głosowanie nie odbywa się, a za wybranych uważa się zgłoszonych kandydatów.

§ 59.

Głosowanie jest tajne i odbywa się w ten sposób, że wyborca wywołany przez przewodniczącego wkłada do otrzymanej od przewodniczącego koperty kartę z nazwiskiem, a w razie potrzeby i imieniem jednego tylko z kandydatów i oddaje tę kopertę do rąk przewodniczącego, który wrzuca ją do urny wyborczej.

Wyborcy, przywołujący w toku głosowania już po wywołaniu ich nazwisk, ale jeszcze przed zamknięciem głosowania, mogą oddać głos po wszystkich innych głosujących.

§ 60.

Nie ważne są:

a) karty do głosowania niewypełnione lub wypełnione w sposób, uniemożliwiający ustalenie osoby kandydata,

b) karty do głosowania z nazwiskami osób, których kandydatury nie zostały ważne zgłoszone przed głosowaniem.

Karta do głosowania, zawierająca nazwiska dwóch lub więcej kandydatów, policzona będzie za głos na rzecz kandydata, umieszczonego w niej na pierwszym miejscu.

O nieważności kart do głosowania decyduje przewodniczący.

§ 61.

Po skończonym głosowaniu przewodniczący przystępuje wraz z asesorami do obliczenia głosów i ustalenia wyniku wyborów, który niezwłocznie podaje do wiadomości zgromadzenia wyborczego.

§ 62.

Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największe ilości ważnie oddanych głosów.

W razie równości głosów o wyborze rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 63.

Z przebiegu wyboru radców przez zgromadzenie wyborcze sporządza się protokół, który powinien zawierać:

a) nazwiska i imiona wyborców obecnych na zgromadzeniu wyborczym;

b) ogólną ilość oddanych głosów, ilość głosów uznanych za ważne, oraz ilość głosów nieważnych;

c) ilość głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów;

d) nazwiska i imiona osób wybranych na radców.

Protokół podpisuje przewodniczący zgromadzenia wyborczego i asesorowie.

Protokół zgromadzenia wyborczego wraz z dołączonymi do niego kopertami i kartami do głosowania przewodniczący zgromadzenia wyborczego przesyła Wojewodzie Poznańskiemu.

sie trwania stanu bezwłasności lub upadłości;

c) osoby skazane prawomocnym wyrokiem sądowym za czyny, pociągające za sobą utratę prawa wybierania do Sejmu, tudzież skazane na kary, z którymi łączy się utrata tego prawa, w czasie trwania utraty prawa wybierania do Sejmu;

d) czynni pracownicy Izby.

Wybory radców z okręgów wyborczych.

§ 46.

Prawo wybierania radców z okręgów wyborczych posiadają osoby, które czynią zadość następującym warunkom:

a) są członkami organów uchwalających powiatowych związków samorządowych lub gmin miejskich miast wydziałonych z powiatowych związków samorządowych, objętych danym okręgiem wyborczym (rad powiatowych lub rad miejskich),

b) są właścicielami, dzierżawcami (użytkownikami) lub kierownikami położonych w okręgu Izby gospodarstw rolnych, będących dla nich przedmiotem ich pracy zawodowej,

bądź też

pracują w okręgu Izby w dziedzinie rolnictwa i posiadają wykształcenie wyższe lub wykształcenie rolnicze co najmniej średnie.

§ 47.

Dla przeprowadzenia wyborów radców z okręgów wyborczych okrąg Izby dzieli się na 8 okręgów wyborczych.

Okręgi wyborcze oraz ilość radców z poszczególnych okręgów wyborczych są następujące:

Okręg wyborczy	Obszar powiatowych związków samorządowych i gmin miejskich wydziałonych z powiatowych związków samorządowych objętych okręgiem wyborczym.	Ilość radców
I	ostrowski, kępiński, krotoszyński i rawicki	2
II	leszczyński, gostyński, śremski i jarociński	2
III	poznański, Poznań, kościański i średzki	2
IV	gnieźnieński, Gniezno, wrzesiński, żniński i mogileński	2
V	wągrowiecki, obornicki i chodzieżski	2
VI	koninowski, kolski	2
VII	nowotomyski, szamotulski, międzychodzki, czarnkowski i wolsztyński	2
VIII	kaliski, Kalisz, turecki	2

§ 48.

Wybory radców z okręgów wyborczych zarządza Wojewoda Poznański.

Zarządzenie o wyborach radców z okręgów wyborczych będzie zawierało: podział okręgu Izby na okręgi wyborcze, ilość radców, wybieranych z każdego okręgu, wymienienie starostw, przeprowadzających wybory w poszczególnych okręgach wyborczych, miejsca, w których odbędą się zgromadzenia wyborcze, oraz dni dokonania poszczególnych czynności wyborczych, stosownie do postanowień niniejszego statutu.

Zarządzenie to będzie ogłoszone w Dzienniku Wojewódzkim oraz podane do publicznej wiadomości przez obwieszczenia w biurach wszystkich objętych okręgiem Izby wydziałów powiatowych i zarządów miejskich miast wydziałonych z powiatowych związków samorządowych.

Koszty przeprowadzenia wyborów w zgromadzeniach wyborczych obciążają Izbę.

§ 49.

Niezwłocznie po zarządzeniu przez Wojewodę wyborów radców z okręgów wyborczych starostwie przeprowadzający wybory sporządza spisy osób uprawnionych do głosowania w poszczególnych okręgach wyborczych. Spisy te będą zawierały: 1) nazwisko i imię wyborcy, 2) wymienienie rady powiatowej lub rady miejskiej miasta, włączonego do danego okręgu wyborczego, którego członkiem jest wyborca, 3) wymienienie powiatu i gminy, właściwych dla gospodarstwa rolnego, którego właścicielem, dzierżawcą (użytkownikiem) lub kierownikiem jest wyborca, ewentualnie zaś i wsi, w których gospodarstwo to się znajduje, bądź też nazwy tego gospodarstwa.

Dla osób uprawnionych do wybierania z tytułu ich pracy w dziedzinie rolnictwa zamiast danych, wskazanych w poprzednim ustępie pkt 3, należy wymienić: 3) wykształcenie wyborcy, a nadto 4) rodzaj pracy wyborcy w dziedzinie rolnictwa w okręgu Izby.

Osoby zamieszczone w spisie wyborców zostają o tym zawiadomione przez starostę, przeprowadzającego wybory w danym okręgu wyborczym.

Ułożenie spisu wyborców oraz zawiadomienie wyborców o umieszczeniu ich w spisie winno nastąpić nie później, niż przed upływem trzech dni od dnia zarządzenia wyborów.

§ 50.

Spis wyborców — niezwłocznie po sporządzeniu go — starosta, przeprowadzający wybory w danym okręgu wyborczym, przesyła do wydziałów powiatowych, oraz zarządów miejskich miast wydziałonych z powiatowych związków samorządowych, objętych danym okręgiem wyborczym.

Spis ten, począwszy od czwartego dnia od dnia zarządzenia wyborów, winien być w biurach tych wydziałów i zarządów miejskich udostępniony do publicznego przejrzania na przeciąg dni trzech.

§ 51.

Każdy członek organu uchwalającego powiatowego związku samorządowego lub gminy miejskiej miasta wydziałonego z powiatowego związku samorządowego, włączonego do danego okręgu wyborczego, może w czasie przeznaczonym dla przejrzania spisu wyborców wnieść do starosty, przeprowadzającego wybory w danym okręgu wyborczym, należycie udowodnioną reklamację przeciw pominięciu go w spisie wyborców, a także popartą dowodami reklamację przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby.

O wniesieniu reklamacji przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby starosta, przeprowadzający wybory, obowiązany jest zawiadomić tę osobę przed upływem trzech dni od dnia wniesienia reklamacji z zaznaczeniem, że w ciągu trzech dni od daty doręczenia tego zawiadomienia osobie tej służy prawo złożenia dowodów, uzasadniających zamieszczenie jej w spisie wyborców.

§ 52.

Reklamację przeciw pominięciu w spisie wyborców osoby zgłaszającej tę reklamację starosta przeprowadzający wybory rozpatruje niezwłocznie po jej otrzymaniu i w razie uwzględnienia reklamacji uzupełnia odpowiednio spis wyborców.

Reklamację przeciw pominięciu lub zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby starosta, przeprowadzający wybory rozstrzyga niezwłocznie po nadesłaniu przez tę osobę dowodów, uzasadniających zamieszczenie jej w spisie wyborców, lub po upływie terminu, przewidzianego w statucie Izby do złożenia tych dowodów. O treści wydanej decyzji starosta, przeprowadzający wybory, powiadamia osoby zainteresowane.

O odbytych przeglądzie spisu wyborców starosta, przeprowadzający wybory, sporządza protokół, który winien zawierać treść wniesionych reklamacji, oraz treść wydanych przez niego decyzji.

§ 53.

Nieuwzględnione reklamacje przeciw pominięciu kogokolwiek w spisie wyborców, jak również wszystkie reklamacje przeciw zamieszczeniu w spisie wyborców jakiegokolwiek osoby wraz z treścią wydanych decyzji, z wszystkimi posiadanymi w sprawach tych reklamacji dowodami oraz protokołem o odbytych przeglądzie spisu wyborców, starosta, przeprowadzający wybory przesyła Wojewodzie Poznańskiemu nie później, niż przed upływem szesnastego dnia od dnia zarządzenia wyborów.

§ 54.

Wojewoda Poznański rozstrzyga reklamacje ostatecznie i zawiadamia właściwych starostów przeprowadzających wybory o swych decyzjach nie później, niż przed upływem dwudziestego dnia od dnia zarządzenia wyborów.

Starostowie przeprowadzający wybory niezwłocznie po otrzymaniu decyzji Wojewody ustalają — stosownie do treści tych decyzji — spisy wyborców, a treść decyzji Wojewody podają do wiadomości osób zainteresowanych.

§ 55.

Osoby, zamieszczone w ustalonym spisie wyborców, tworzą zgromadzenie wyborcze danego okręgu wyborczego.

Zgromadzenia wyborcze winny się zebrać dla dokonania wyborów radców najpóźniej w dniu sześćdziesiątym od dnia zarządzenia wyborów.

O dniu, godzinie i miejscu wyborów starosta przeprowadzający wybory zawiadamia wszystkich wyborców nie później, niż na pięć dni przed terminem zgromadzenia wyborczego.

§ 56.

Na zgromadzeniu wyborczym przewodniczący starosta, przeprowadzający wybory w danym okręgu wyborczym.

Do ważności wyborów potrzebna jest obecność co najmniej połowy ilości osób, uprawnionych do głosowania.

Przewodniczący zgromadzenia wyborczego otwiera zgromadzenie i po stwierdzeniu prawomocności zgromadzenia wyborczego informuje obecnych o treści przepisów, dotyczących wyborów radców, powołuje z grona obecnych dwóch asesorów do pomocy w przeprowadzeniu głosowania i obliczeniu głosów, oraz wzywa wyborców do zgłaszania kandydatów na radców.

§ 57.

Do zgłaszania kandydatów uprawniony jest każdy członek zgromadzenia wyborczego.

Zgłoszenie kandydaty osoby biorącej udział w zgromadzeniu wyborczym wymaga wyrażenia przez nią zgody.

Przy zgłoszeniu kandydaty osoby nienależącej do zgromadzenia wyborczego, bądź też nieobecnej na zgromadzeniu, należy złożyć przewodniczącemu pisemną zgodę kandydata na zgłoszenie jego kandydaty.

Przy zgłoszeniu kandydaty osoby nienależącej do zgromadzenia wyborczego zgłaszający kandydatę winien nadto w razie potrzeby udowodnić posiadanie przez zgłoszonego kandydata prawa wybieralności.

Głosować można tylko na kandydatów zgłoszonych przed rozpoczęciem głosowania.

§ 58.

Jeżeli zgłoszono tylko dwóch kandydatów, głosowanie nie odbywa się, a za wybranych uważa się zgłoszonych kandydatów.

§ 59.

Głosowanie jest tajne i odbywa się w ten sposób, że wyborca wywołany przez przewodniczącego wkłada do otrzymanej od przewodniczącego koperty kartę z nazwiskiem, a w razie potrzeby i imieniem jednego tylko z kandydatów i oddaje tę kopertę do rąk przewodniczącego, który wrzuca ją do urny wyborczej.

Wyborcy, przybywający w toku głosowania już po wywołaniu ich nazwisk, ale jeszcze przed zamknięciem głosowania, mogą oddać głos po wszystkich innych głosujących.

§ 60.

Nie aże są:

a) karty do głosowania niewypełnione lub wypełnione w sposób, uniemożliwiający ustalenie osoby kandydata,

b) karty do głosowania z nazwiskami osób, których kandydaty nie zostały ważnie zgłoszone przed głosowaniem.

Karta do głosowania, zawierająca nazwiska dwóch lub więcej kandydatów, policzona będzie za głos na rzecz kandydata, umieszczonego w niej na pierwszym miejscu.

O nieważności kart do głosowania decyduje przewodniczący.

§ 61.

Po skończonym głosowaniu przewodniczący przystępuje wraz z asesorami do obliczenia głosów i ustalenia wyniku wyborów, który niezwłocznie podaje do wiadomości zgromadzenia wyborczego.

§ 62.

Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największe ilości ważnie oddanych głosów.

W razie równości głosów o wyborze rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

§ 63.

Z przebiegu wyboru radców przez zgromadzenie wyborcze sporządza się protokół, który powinien zawierać:

a) nazwiska i imiona wyborców obecnych na zgromadzeniu wyborczym;

b) ogólną ilość oddanych głosów, ilość głosów uznanych za ważne, oraz ilość głosów nieważnych;

c) ilość głosów uzyskanych przez poszczególnych kandydatów;

d) nazwiska i imiona osób wybranych na radców.

Protokół podpisuje przewodniczący zgromadzenia wyborczego i asesorowie.

Protokół zgromadzenia wyborczego wraz z dołączonymi do niego kopertami i kartami do głosowania przewodniczący zgromadzenia wyborczego przesyła Wojewodzie Poznańskiemu.

§ 64.

Niezwłocznie po otrzymaniu protokołów zgromadzeń wyborczych ze wszystkich okręgów wyborczych Wojewoda przesyła je Izbie, powiadając ją o wyniku wyborów.

Jednocześnie Wojewoda zawiadamia pisemnie o dokonanych wyborze osoby wybrane na radców z okręgów wyborczych oraz ogłasza wynik wyborów w Dzienniku Wojewódzkim.

§ 65.

Radcowie z okręgów wyborczych wybierani są na sześć lat.

Co trzy lata ustępuje 8 radców.

Ustępujący radcowie sprawują swe czynności do czasu wyboru ich następców; mogą oni być ponownie wybrani.

W razie śmierci lub ustąpienia radcy z powodu zrzeczenia się lub utraty radcostwa, co najmniej na rok przed końcem okresu, na który został wybrany, Wojewoda Poznański zarządzi przeprowadzenie we właściwym okręgu wyborczym wyborów nowego radcy na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

§ 66.

Po pierwszym trzyleciu ustępują radcowie z okręgów wyborczych: I, III, V, VII, po następnym — radcowie z okręgów wyborczych: II, IV, VI i VIII.

Kolejność ta będzie zachowana przy następnych terminach ustępowania radców z okręgów wyborczych.

Wybory radców przez społeczne organizacje rolnicze.

§ 67.

Niezwłocznie po ustaleniu wyniku wyborów z okręgów wyborczych winny się odbyć wybory radców przez społeczne organizacje rolnicze.

Wyboru tych radców dokonywują, każda oddzielnie, te społeczne organizacje rolnicze, działające w okręgu Izby, które Minister Rolnictwa i Reform Rolnych każdorazowo do tego powoła.

Ilość radców, jaka ma być wybrana przez każdą organizację, określona będzie przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 68.

Wybory radców przez społeczne organizacje rolnicze będą dokonane w sposób przewidziany w statucie lub innych odpowiednich przepisach danej organizacji dla wyboru jej głównego organu wykonawczego (zarządu), w obecności delegowanego przez Wojewodę Poznańskiego jego przedstawiciela.

O wyniku wyborów — niezwłocznie po ich przeprowadzeniu — organizacja dokonywująca wyborów powiadamia Wojewodę Poznańskiego i Izbę, przesyłając Wojewodzie protokół posiedzenia wyborczego wraz z wszystkimi dowodami wyborczymi, Izbie zaś odpis protokołu posiedzenia wyborczego.

§ 69.

Radcowie z wyboru społecznych organizacji rolniczych wybierani są na lat sześć z wyjątkiem pierwszych wyborów do nowej rady Izby w przypadku jej rozwiązania, w których 8 radców z wyboru społecznych organizacji rolniczych, określonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, będzie wybranych na 3 lata.

Co trzy lata ustępuje 8 radców; mogą oni być wybrani ponownie.

W razie śmierci lub ustąpienia radcy z powodu zrzeczenia się albo utraty radcostwa co najmniej na rok przed końcem okresu, na który został wybrany, właściwa organizacja rolnicza przeprowadzi wybory nowego radcy na czas pozostały do końca wymienionego okresu.

§ 70.

Pierwszą ustępującą grupę radców z wyboru społecznych organizacji rolniczych stanowią będą radcowie, którzy zostaną wybrani na trzy lata.

Unieważnienie wyborów.

§ 71.

Wybory radców zarówno z okręgów wyborczych, jak i radców wybranych przez społeczne organizacje rolnicze, mogą być nie później niż w miesiąc po przeprowadzeniu każdych z tych wyborów unieważnione w całości lub w odniesieniu do poszczególnych osób w przypadkach, gdy przy przeprowadzeniu tych wyborów zostaną pogwałcone obowiązujące przepisy ustawowe o izbach rolniczych lub postanowienia niniejszego statutu,

bądź też obowiązujące w danej organizacji rolniczej przepisy o sposobie przeprowadzania wyborów głównego organu wykonawczego.

Każdy członek zgromadzenia wyborczego — odnośnie wyborów w okręgach wyborczych — oraz każdy członek społecznej organizacji rolniczej, dokonywującej wyborów, uprawniony do uczestniczenia w wyborach — odnośnie wyborów przez społeczne organizacje rolnicze — może w ciągu czternastu dni od dnia dokonania wyborów wnieść do Wojewody Poznańskiego zarzuty przeciw ważności wyborów.

§ 72.

O unieważnieniu wyborów postanawia Wojewoda Poznański bądź z własnej inicjatywy, bądź w wyniku rozpoznania zarzutów przeciw ważności wyborów.

Decyzja Wojewody jest ostateczna.

§ 73.

W razie unieważnienia wyborów nowe wybory winny odbyć się przed upływem sześciu tygodni od dnia powzięcia decyzji o unieważnieniu.